

DSpace Institution

DSpace Repository

<http://dspace.org>

Volleybal Magazine

Volleybal Magazine Scans

1991-08

Siegfried Kohler in Nederland

Volleybal Magazine

<http://hdl.handle.net/10673/30>

Downloaded from DSpace Repository, DSpace Institution's institutional repository

VOLLEYBAL MAGAZINE

VOLLEYBAL MAGAZINE

Tijdschrift van de Federatie Oefenmeester
Volleybal
20ste jaargang - nr. 1

- **Hoofredactie:**
Fernand Walder
- **Eindredactie:**
Willy Mertens en Luc De Leenheer
- **Redactie:**
Mark Buekers - Luc De Leenheer - Dany De Vriese - Willy Gommeren - Jos Klaps - Rik Luyten - Roger Pouders - Marc Spaenjers - Michel Vandermeulen - Staf Verlooy - Julien Vleminckx
- **Redactie-adres:**
Fernand Walder
's Hertogenlaan 56 - 3000 Leuven
Tel. 016/20 30 71
- **Administratie en advertenties:**
Willy Mertens
Rubensstraat 67 - 2640 Mortsel
Tel. 03/455 92 43 (België)
vanuit Nederland: 09/32 3 455 92 43
- **Bankrelaties Volleybal Magazine:**
Vanuit België:
068-2050722-72 (Gemeentekrediet)
001-1599812-67 (ASLK)
Vanuit Nederland:
Rabobank 144932784
Volleybal Magazine, Rubensstraat 67 - 2640 Mortsel
- **Volleybal Magazine:**
Verschijnt maandelijks; behalve in juni en juli
- **Abonnementsprijs seizoen 1991 - 1992:**
Voor België: 585 BF
Voor Nederland: f34
- **Federatie van Oefenmeesters Volleybal:**
Michel Vandermeulen
Gerkenbergstraat 1 - 3960 Bree
068-2009642-23 (Gemeentekrediet)
- **Copy-right:**
Het overnemen van artikels is zonder toestemming niet toegestaan
- **Lay-out en drukwerk:**
Drukkerij J. Ouderits b.v.b.a
Kapelstraat 58 - 2540 Hove
Tel. 03/455 49 36 - Fax. 03/455 93 18

INHOUD

- 2 Kolofon, inhoud.
- 3 Randnotities
- 4 Power-volleybal - ook op school?
- 8 Evolutie van het Volleybal de laatste 20 jaar
- 10 Een Jeugdkamp praktisch
- 16 Voeding bij Volleyball
- 18 Siegfried Kohler in Nederland
- 23 Varia

Siegfried Kohler in Nederland

Rik Luyten

Inleiding

Siegfried Kohler verwierf faam eerst als hulptrainer, later als hoofdtrainer van het DDR-damesvolleybalteam. Ongetwijfeld betekende het behalen van de Europese titel in het EK '87 dat plaats vond in België het hoogtepunt in zijn loopbaan. Iedereen herinnert zich ongetwijfeld nog de pakkende 3-2 finale tegen de Russische dames van coach Karpol. (zie foto)

Na de eenwording van Duitsland werd de staatssteun voor de topsport ernstig teruggeschroefd en vond Kohler onderdak bij het befaamde team uit Lohof. Sinds kort heeft Kohler eveneens de leiding over het nationale damesteam van het eengemaakte Duitsland.

In deze hoedanigheid verzorgde de befaamde trainer in mei jongstleden een tweedaagse clinic in het Nederlandse Noordwijkerhout. Een bondig overzicht van wat Kohler zoal vertelde, volgt in dit artikel.

Een visie over volleybal in telegramstijl

- * Omwille van de aard van het spel (een klein veld, de bal mag niet vastgehouden worden, de scheidsrechter kan een foute techniek sanctioneren) is de kwaliteit van het balcontact (Kohler gaat hier erg ver in; zie verder) en de coördinatie tussen de verschillende spelers erg belangrijk. Een hoge concentratie gedurende gans de balwisseling is dan ook noodzakelijk; er zijn immers geen pauzes mogelijk tijdens een rallye. Om deze redenen zullen de spelers en de trainers zich hoge normen stellen; toegestane fouten zijn achteraf immers erg moeilijk te herstellen. Deze idee reflecteert zich ook in de trainingsmethodes van Kohler. Deze zijn gebaseerd op relatief eenvoudige oefensituaties, doch op het hanteren van een perfecte techniek.
- * Merkwaardig in volleybal is het scoren door te verdedigen. Dit is tegengesteld aan de meeste andere sporten. Men kan immers enkel bij eigen opslag scoren (komplex 2) en niet ingeval men de opslag van de tegenstander recepteert (komplex 1). Indien men dus de defensieve vaardigheden (blok en lage verdediging) beheerst, dan pas kan men scoren. Daarom moeten deze onderdelen ook meer getraind worden.
- * Omwille van het roteren van de spelers, wordt van de volleybalspeler een hoge graad aan veelzijdigheid verwacht. Daarom is het erg belangrijk om bij jeugdopleiding de jongeren erg all-round te vormen en niet te snel te specialiseren.
- * Het volleybalspel wordt op diverse hoogten in de ruimte gespeeld. Een speler mag niet bang zijn van de grond en moet erg vlot verschillende manieren van grondcontact kunnen gebruiken. Anderzijds moet een volleybalspeler evenzeer zijn lichaam kunnen controleren in de lucht. Dit verschijnsel zal zijn implicaties hebben in de trainingsopbouw.
- * Omwille van de hoge balsnelheid en het reboundkarakter van de balbehandeling, moet de plaatsing op het moment van het balcontact perfect zijn. Er zijn immers geen correcties via verplaatsingen meer mogelijk, dit weer in tegenstelling tot de meeste andere sporten. Dit heeft tot gevolg dat er veel aandacht moet geschonken worden aan de verplaatsingen zonder bal.
- * Het grote belang van de kwaliteit van de balbehandeling enerzijds en het in rebound doorspelen van de bal naar ploegmaats anderzijds leiden tot volgende filosofie: "Speel de bal steeds beter door dan dat je hem gekregen hebt!" Dit heeft een positief cumulatief effect tot gevolg.
- * Als de wedstrijd begint, is het werk van de trainer gedaan. Een speler is mentaal immers moeilijk te herprogrammeren tijdens de wedstrijd.

- * Door het verloop van de wedstrijd worden sommige spelonderdelen duidelijker geëvalueerd dan andere. Na een goede aanvals- of lage verdedigingsactie is het rendement immers onmiddellijk concreet zichtbaar. Een trainer moet dit weten en een goede receptie of pas meer prijzen dan een goede aanval, zodat er een evenwichtige feedback optreedt ten aanzien van alle spelonderdelen. Bijzonder belangrijk is het om een correcte zelfevaluatie aan te leren bij het blokken. Ook hier is weinig feedback mogelijk via wedstrijdrendement. Omdat de proprioceptie bij het blok vrij moeilijk is, moet men hier de nodige trainingstijd voor uittrekken.
- * Een trainer kan taktisch maar vragen wat technisch beheerst is. Omwille van deze idee ligt bij de trainingsmethodiek van Kohler en zijn collega's in het Oostblok het accent op drills met een hoog trainingsrendement naar het technische en het fysieke. Taktisch is de trainingsbelasting vrij bescheiden.
- * Er moet gericht getraind worden. Dit kan door elke speler bewust te maken van de trainingsdoelen. Deze doelen moeten erg concreet geformuleerd worden en moeten ook individuele trainingsdoelen omvatten. Volgens Kohler stond men wat dit betreft een heel stuk verder in de DDR dan in het westen. Ook dient men een speler vragen te stellen over haar eventuele fouten en zelfs over de verbeteringsmethoden hiervoor. Ten slotte vindt Kohler dat men harder moet gaan trainen om zijn doelstellingen te halen.
- * Wat betreft het verschil tussen heren- en damesvolleybal, stelt Kohler vast dat dames vaak mentaal minder, doch emotioneel meer geëngageerd zijn tegenover hun sport. Bovendien zijn vrouwen stressbestendiger dan mannen en kunnen zij bijgevolg een zwaardere trainingsbelasting aan.

Trainingstheorie

Het is erg belangrijk dat een trainer zijn ideeën en trainingstheorie meedeelt aan zijn groep. De ploeg moet er zich immers mee identificeren. Om dit mogelijk te maken moet de trainingstheorie aangepast zijn aan het niveau van de groep. Is dit het geval, en indien de trainer zijn ideeën goed op de groep kan overbrengen, dan zal de groep de persoonlijkheid van de trainer reflecteren; emotioneel zal er gereageerd worden zoals de trainer dat doet, dezelfde termen zullen gebruikt worden ... Om dit te kunnen waarmaken, zal er een trainingsomgeving moeten gecreëerd worden die gericht is naar deze trainingstheorie. Alle details rond het teamgebeuren moeten hier in passen; doen ze dit niet, moeten ze verwijderd worden. De trainer zal zichzelf hier ook ten dienste van moeten stellen. Het zou fout zijn om dankbaarheid vanwege

de spelers te verwachten. Hij moet daarentegen voorbereid naar elke training, elke vergadering of gesprek, elke wedstrijd ... gaan; een trainer moet goed georganiseerd zijn. Zelfs een zekere verlieswedstrijd moet tegemoet gegaan worden met een welomschreven doel (bv. X aantal punten halen per set). De trainer moet zekerheid en rijpheid uitstralen. Hij moet in kritieke momenten immers een steun betekenen voor zijn speelsters. Tot in de kleinste details moet een trainer een voorbeeld zijn voor de speelsters. Hij moet leiderschapskwaliteiten bezitten bij het oplossen van conflicten. Een trainer moet voldoende flexibel zijn om de mening van anderen te respecteren en niet steeds zijn eigen mening door te drukken. Een trainer moet ten slotte steeds willen winnen.

Trainingsplanning

Kohler verdeelt het seizoen in 3 macrocycli. Elke macrocyclus wordt verdeeld in 4 mesocycli. Deze mesocycli (ongeveer 1 maand) worden elk verdeeld in 4 stukken. De 1ste mesocycli wordt gependend aan de atletische voorbereiding: individuele krachten uithoudingstraining zijn dan aan de orde. De 3 andere mesocycli worden geweid aan technisch-tactische training, dewelke wordt gepland, afhankelijk van het tijdstip dat er een vormpiek moet bereikt worden.

Gespreid over het ganse seizoen, schat Kohler de samenstelling van het trainingswerk als volgt in: 60 % specifiek werk, 40 % algemeen werk.

Het profiel van een goed passeur

Een passeur is ontzettend belangrijk in een team. Een goed passeur verzwakt immers de tegenstander, een slecht passeur verzwakt de eigen ploeg. Het is beter voor een ploeg dat de passeur iets beter is dan zijn ploegmaats dan dat de passeur iets minder is dan zijn ploegmaats. Een passeur vormt de ziel van een ploeg. Jammer genoeg zijn er te weinig goede passeurs. Dit heeft wellicht te maken met het feit dat de vorming zulk een lange tijd in beslag neemt en zulke grote eisen stelt; een concrete trainingsmethode dringt zich op.

Om deze te kunnen ontwikkelen moeten we eerst weten wat een goed passeur is:

- * Een passeur moet mentaal erg stabiel zijn. Hij moet in moeilijke momenten nog de goede oplossingen kunnen kiezen en deze correct kunnen uitvoeren.
- * Een passeur moet atletisch, technisch en taktisch meer dan middelmatig begaafd zijn. Een passeur hoeft bovendien niet klein te zijn!
- * Een passeur moet gemakkelijk kunnen aanleren!
- * Hij moet goed kunnen samenwerken met de trainer omdat hij de strategie van de trainer in de

wedstrijdpraktijk moet brengen. De passeur moet bovendien meer nog dan alle andere spelers achter de trainingstheorie staan (cfr. supra).

- * Om bovenstaande redenen is het dikwijls voordelig dat de passeur kapitein is.
- * De passeur moet een sterke wil hebben, ambitie, verantwoordelijkheidszin en geen schrik hebben. Hij moet optimisme uitstralen.
- * Zoals reeds blijkt, moet de passeur een sterke persoonlijkheid hebben, doch moet zich desondanks in dienst van de aanvallers kunnen stellen. In deze geest moet de passeur de aanvallers aanmoedigen in moeilijke momenten.
- * Een linkshandige passeur is een voordeel. Een 2de-hands-aanval wordt op deze manier gemakkelijker.
- * Een passeur moet krachtige en elastische vingers hebben.
- * Een passeur moet laat beslissingen kunnen nemen en moet een klaar hoofd hebben in complexe situaties. Dit zal uiteraard moeten getraind worden.

Pastechniek

Belangrijk zijn de soepele pols bij het toetsen en de vaste greep van de vingers op de bal. De toetsbeweging moet vloeiend en met gans het lichaam gebeuren.

Kohler legt eveneens het accent op een snelle penetratie, een voetpositie met de rechervoet lichtjes naar voor en het nemen van de bal lichtjes voor-boven het hoofd. Hier wijkt Kohler duidelijk af op wat bij ons de jongste jaren gangbaar is, namelijk het innemen van een positie onder de bal (eventueel lichtjes achter).

Pastaktiek

Een passeur moet een goede perceptie hebben van volgende factoren :

- * Een goed algemeen overzicht : de kwaliteit van de receptie van de tegenstander moet goed onderkend worden; een passeur moet heel snel een free-bal kunnen herkennen zodat hij met een optimale snelheid kan penetreren en de resterende verdedigers op deze manier niet hindert.
- * De balbaan van de eigen receptie : dit is nodig om zo snel mogelijk onder de bal te komen om liefst in stilstand een pas te kunnen geven. Bovendien kan de passeur aan de hand van de eigen receptiekwaliteit tactisch vastleggen waar de eigen 1ste-tijdsaanval zal moeten gespeeld worden en bijgevolg hoe de eigen aanvalspatronen er zullen uitzien.
- * Het bekijken van de tegenstander : Kohler dringt ten stelligste aan om de passeur vooraleer te passeren de blik even van de bal te laten afwenden om naar de tegenstander, meer bepaald naar het

middenblok, te kijken. Dit is niet gemakkelijk, doch op goede recepties best doenbaar, vindt hij. Het vergt wel ontzettend veel training en dit in de afzonderlijke trainingssessies voor de passeur. Bovendien vergt het veel zelfdiscipline van de passeur om het steeds te doen, dit wil zeggen voor elke pas die in een trainings- of wedstrijdssituatie gegeven wordt.

Enkele concrete tactische tips :

- Als de eigen receptie precies is, wordt er liefst een snelle aanval gespeeld : een 1ste of 2de tijdsaanval in zones 2 of 3.
- Als de receptie niet precies op het penetratiepunt aankomt, doch meer naar positie 4 of 2, dan moet de langste pas gekozen worden. Dit moet echter technisch degelijk voorbereid worden. Het is immers niet zo gemakkelijk om vanop positie 3,5 een degelijke rugwaartse pas naar positie 2 te geven.
- Als een middenaanvaller in beide diagonalen vlot kan scoren, dan moet deze speler veel aangespeeld worden.
- Een basisidee is variabiliteit : elke aanvaller moet regelmatig aangespeeld worden zodanig dat alle aanvallers paraat blijven.
- Is er een aanvaller die echter steeds scoort, moet men deze blijven bedienen. Op dit moment is de variabiliteit ondergeschikt aan het resultaat.
- Als de passeur technisch de sprongpas volledig beheerst, dan is het aangewezen om deze te gebruiken, vooral als de passeur aan het net staat, daar hij dan een aanvalsdreiging betekent voor de tegenstander.
- Als de 1ste bal uit de 3-meterlijn komt, moeten de passen ver van het net gegeven worden. Dit vergt een aanzienlijke kwantiteit aan training.
- Een passeur moet er voortdurend zorg voor dragen om de eigen aanvalsorganisatie te verbeteren ; hij mag nooit blind passeren. Dit moet bewust aangeleerd worden en derhalve opgenomen worden in de trainingsplanning.

Methodiek voor passeursopleiding

Systematisch trainen betekent het actuele niveau van de speler respecteren en in functie hiervan de juiste oefenstof te creëren. De progressies zullen doordacht en vrij traag en klein moeten zijn. Daarom zal er dan ook een concrete methode moeten opgesteld worden. Volgende eisen zullen progressief aan de passeurs kunnen gesteld worden :

1. Bij beginnende passeurs : met een correcte loopverplaatsing op de juiste plaats tot stilstand komen onder de bal en dit met een correcte voetpositie.
2. Bij gevorderde passeurs : gevarieerd kunnen passeren en een combinatieaanval kunnen opzetten.

3. Bij betere passeurs : een goede opmerkzaamheid en observatie en afhankelijk hiervan de juiste tactische beslissingen kunnen nemen.
4. Bij top-passeurs : naar een systematische toepassing van de sprongpas en het hanteren van schijnbewegingen.

Opmerkelijk bij deze rangorde is alweer de scheiding tussen techniek- en taktiekscholing, daar waar dit bij ons veelal reeds van aan de basis via een geïntegreerde vorming samen geschoold wordt. Tijdens de jeugdopleiding is Kohler een voorstander van specialisatie tot passeur op 14 à 15-jarige leeftijd. Dit omdat de vorming van een passeur zo veel tijd in beslag neemt. Bovendien kan een passeur veel gemakkelijker in een aanvaller omgevormd worden dan andersom.

Anderzijds is Kohler geen tegenstander van het 4-2 systeem bij jeugd ploegen. Zodoende kan de passeur beter als aanvaller gevormd worden.

Kohler vindt dat er afzonderlijke training moet zijn voor passeurs. Tijdens deze trainingen zouden de passeurs dan nieuwe vaardigheden kunnen aanleren en zou er eventueel ook aan fouten remediëring kunnen gedaan worden. Tijdens de collectieve teamtrainingen kunnen de passeurs dan deze vaardigheden indrillen, coöperatief met hun aanvallers trainen en specifieke wedstrijd elementen inslijpen. In functie van deze wedstrijd-training moet veelvuldig de transitie pas-aanvalsdekking-lage verdediging getraind worden. Eveneens moet er dikwijls tegen een blokrij gepasseerd worden opdat de passeur in specifieke omstandigheden tactisch de juiste aanvalsopbouw zou leren maken.

Passeurstraining omvat volgende stadia :

1. Techniektraining : zelfs een top-passeur zou minimaal nog 2x per week een grondige herbronningstraining moeten ondergaan.
2. Relatie passeur-aanvaller : de passeur leert de individuele verschillen tussen de aanvallers kennen. Hoewel zowel de aanvallers als de passeurs hier getraind worden, primeert bij het oefenen van combinaties de scholing van de passeur en niet die van de aanvallers!
3. Het trainen van complex 1 (aanvalsopbouw uit eigen receptie) en complex 2 (aanvalsopbouw uit verdediging) in specifieke wedstrijd-omstandigheden. Eerst wordt complex 1 aangeleerd en daarna complex 2.

Wat betreft de oefenstof, stelt Kohler dat in elke handeling volgende componenten moeten aanwezig zijn :

1. Fysieke component
2. Component Techniek-coördinatie : intensieve drill in steeds variërende omstandigheden (bv. pas vanop pos. 2, 5, 1, 6 ... in stand, beweging, sprong, onderhandse pas ...)
Opmerkelijk ook is dat pastechniek via spiergevoel (proprioceptie) ingedrild wordt en dat het

balgevoel hier een erg belangrijke rol in speelt. Het is daarom dat het af te raden is om een passeur veel krachttraining te geven voor zijn bovenste ledematen.

3. Tactische component (zowel individueel als collectief) : problemen uit de spelsituaties moeten opgelost worden. Via bewegingsketens wordt de passeur mentaal op de wedstrijd situatie voorbereid.
4. Psychologisch-morele component : de wil wordt geoefend. Dit is nodig om bijvoorbeeld een slechte receptie in een goede pas om te buigen.

Hoewel steeds alle componenten moeten aanwezig zijn, zal tijdens een training wel het accent op 1 van de 4 liggen. Afhankelijk van de getrainde techniek, zal 1 van de componenten belangrijker worden : voor verdedigingstraining bijvoorbeeld zal component 4 (de wilcomponent) erg belangrijk worden.

Voor de passieursopleiding kan men volgende oefenstof groeperen :

1. Coördinatieve spelen met een snelheidselement. Deze oefenvormen trainen snelle verplaatsingen en deviaties. Onderzoek heeft bovendien aangetoond dat bij het hanteren van deze spelvormen tijdens de opwarming de aandacht gedurende de rest van de training groter was.
2. Oefenstof voor balbehandeling en -gevoel. Belangrijk hierbij is het gebruik van allerlei soorten ballen, balrichtingen en -snelheden.
3. Oefenstof om de opmerkzaamheid te trainen ten opzichte van de balbaan, de eigen aanvallers en de tegenstander.

Bij het creëren van oefenstof, moet de belastingsgraad en de doelgerichtheid van de oefening steeds zorgvuldig nagegaan worden. Een oefening mag niet te complex zijn als de technische onderbouw onvoldoende is. Is het technische niveau onvoldoende, dan mag een oefening daarenboven niet te lang duren en mag het niet te snel gaan; precisie en kwaliteit zijn belangrijker dan tempo.

Hieruit kunnen we volgende aanleerstadia afleiden :

1. Aanleren : traag tempo met technische correcties
2. Vervolg : sneller tempo en geen technische accenten meer
3. Stabilisering : harder, intenser en bewuster werken dan in de wedstrijd situatie.

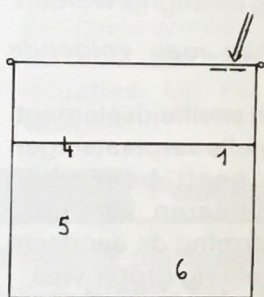
Dit heeft tot gevolg dat bij jeugdtraining de correctheid van de techniek primeert en bij volwassenen het resultaat van de techniek. Kohler prefereert non-stop-oefeningen, omdat de intensiteit hoger ligt en omdat een constante aandacht nodig is. Het aantal herhalingen moet wel bij voorbaat vastgelegd worden. Dit aantal kan eventueel opgevoerd worden als de kwaliteit van de vorige uitvoeringen onvoldoende was.

3 Trainingsthema's vindt Kohler het maximum voor 1 trainingssessie.

Verdedigingsopstellingen

Als uitsmijter geeft Kohler ons de basisverdedigingsopstelling van het voormalig DDR-damesteam mee. De 1ste-3de-tijdsverplaatsing in de lage verdediging wordt niet expliciet vermeld. De bijgevoegde tekening geeft een beeld van de basisopstelling voor de verdediging van een 3de-tijdsaanval van de tegenstander op positie 4. Het gaat hier om een vorm van het rotatiesysteem met een blok dat de straat afschermt. Volgens Kohler mag een straataanval immers niet toegestaan worden omdat die veel te moeilijk te verdedigen is. Bovendien acht Kohler het op topniveau noodzakelijk om een vaste dekker achter het blok in te schakelen. Dit basisschema is wel aanpasbaar aan de taktische eigenaardigheden van de tegenstander. Deze

aanpassingen gebeuren dan via individuele verschuivingen.

Indien de passeur de bal verdedigt moet een vooraf vastgelegde aanvaller de pas overnemen. Van die aanvaller wordt verwacht dat hij minimum 1 combinatie kan opzetten.

De Duitse eenmaking

Als voormalig DDR-damescoach heeft Siegfried Kohler de Duitse eenmaking van heel nabij meegemaakt. Hij schetst even hoe het vroeger was:

- DDR : Het maatschappijbeeld drukte erg sterk zijn stempel op de sport. Er werd een erg centralistische politiek gevoerd. Elke wedstrijd moest op papier gesitueerd worden : doelen moesten gespecificeerd worden en evaluaties moesten gemaakt worden. In vergaderingen met collega-trainers werden evaluaties gemaakt en verbanden gezocht. Een topclub had een kader van 16 professionele (allen door de staat betaald) bestuurslui en trainers. Voor de trainers waren er dan ook geen externe beslommingen. Alles qua sportieve voorbereiding was eigenlijk mogelijk. De enige beperkingen waren van technische aard (weinig hoogtechnologische apparatuur, bescheiden accommodatie). Er werd vrij zuinig met geld omgegaan. Ook aan de sportlui werd weinig zelf overgelaten. Er was in alle geledingen van de sport een strakke leiding en er heerste een "verantwoorde discipline".
- DBR : Hier bestond vrijwel geen professioneel volleybal. Een topclub zoals Lohof had slechts 1 semi-professioneel ambtenaar. De rest waren amateurs. Er bestonden geen vergaderingen tussen de trainers. De trainer moest bijna alles doen, tot zelfs in een enkel geval aan spon-

sorvering. Doordat een club meer persoonsgebonden was, was het voortbestaan van clubs veel labiel. De inbreng van sponsors echter (die waar voor hun geld eisen) stimuleerde het professionalisme.

De nieuwe golf aan werkloosheid in de voormalige DDR, ging aan de topspelsters niet voorbij; zij worden immers amateurs, blessurerisico's brengen sociale problemen met zich, studenten moeten plots langer gaan studeren met een erg grote kans om nadien werkloos te worden ...

De DBR-spelsters daarentegen worden met andere problemen geconfronteerd : de meesten van hen voelen zich te zwak in vergelijking met hun collega's uit de DDR.

In het nieuwe Duitse team selecteerde Kohler 6 voormalige DBR-spelsters en 13 DDR-spelsters. Een probleem was om van deze groep 1 team te maken. Daarom was het zo belangrijk dat de spelsters in kleine groepjes gemengd werden en mekaar informeerden over het verleden. De voormalige DBR-meisjes moesten harder leren trainen. De DDR-meisjes daarentegen moesten wennen aan het vriendelijker klimaat "Herr Kohler" bijvoorbeeld werd omgedoopt tot "Sigi"!

Kohler wil als nieuwe bondscoach voor het eengemaakte Duitsland, zonder administratieve overlast zoals ten tijde van de DDR, toch meer dialoog tussen de trainers: internationale ervaringen moeten uitgewisseld worden, de nationale trainer en de trainers van de diverse clubs moeten open met mekaar omgaan met als doel mekaar een aantal zaken bij te leren. Er moet gezamenlijk een analyse en een evaluatie van het Duitse volleybal kunnen gemaakt worden. Uiteraard gaat het hier niet enkel om trainers, doch ook om dokters en fysiotherapeuten...

